

Cvičení č. 7: Monopol

1. Charakterizujte monopolní odvětví a uveďte příklady monopolů u jednotlivých příčin vzniku.
2. Předpokládejte, že Becherovka má patentovou ochranu na svůj bylinný likér. Můžeme hovořit o monopolu? Proč ano/proč ne?
3. Vysvětlete princip cenové diskriminace prvního a druhého stupně. Uveďte příklady a zhodnoťte alokační efektivnost těchto dvou forem cenové diskriminace.
4. Co musí být splněno, aby mohla efektivně fungovat cenová diskriminace třetího stupně? Uveďte příklady. Jaký vliv má na tuto formu cenové diskriminace uvalování cel v mezinárodním obchodě?
5. Co se stane, pokud bude cílem cenové regulace přirozeného monopolu eliminování nákladů mrtvé váhy?
6. Za jakých okolností povede cenová regulace monopolu k nedostatku zboží na trhu?
7. Poptávka po produkci monopolní firmy má tvar $P=100 - 0,01Q$ a funkce celkových nákladů $TC = 50Q+30000$. Zjistěte:
  - a) optimální výstup a rovnovážnou cenu monopolu
  - b) velikost ekonomického zisku a nákladů mrtvé váhy v rovnováze
  - c) optimální výstup a zisk v případě, že firma provádí cenovou diskriminaci prvního stupně
8. Monopolní firma má funkci LAC ve tvaru $LAC=7500$. Dále víte, že pokud by cena produkce byla 20 000 nebo vyšší, pak nikdo není ochoten produkci koupit. Pokud by cena klesla na 7500, pak se prodá 200 kusů produkce.
  - a) odvoďte funkci poptávky a mezního příjmu firmy
  - b) zjistěte rovnovážné množství, cenu a zisk firmy
  - c) zjistěte totéž co v b), ale v případě, že firma provádí cenovou diskriminaci prvního stupně (uvažujte dokonalou formu c.d.)
  - d) zjistěte velikost nákladů mrtvé váhy v b) a c)
9. Uvažujte, že monopol rozdělí svou individuální poptávku na dva segmenty a poptávka prvního segmentu má tvar $P_1=40 - 2Q_1$, poptávka druhého segmentu má tvar $P_2=92 - 4Q_2$. Nákladová funkce firmy má tvar $TC=22+4Q$.
  - a) jaké bude rovnovážné množství, cena a zisk firmy v případě, že provádí cenovou diskriminaci třetího stupně?
  - b) zjistěte totéž co v a), ale tentokrát firma cenově nediskriminuje
10. Poptávka po produkci monopolní firmy má tvar $Q=360 - 20P$ a funkce nákladů má tvar $TC=6Q+0,05Q^2$
  - a) jaká bude situace na trhu, pokud stát stanoví cenový strop na úrovni 12?
  - b) jaká úroveň regulované ceny zajistí alokační efektivnost této firmy?